

AZONOSÍTÁSI ELJÁRÁS ÉS ADATVÉDELMI PROCEDÚRA

A Kapcsolatháló- és Oktatáskutató Központ által készített „Egymásba gabalyodva: Kamaszok kapcsolati dinamikája a státuszverseny, a teljesítménytaktikázás, a kirekesztés és az integráció tükrében” című kutatás tanulói adatfelvételéhez

KUTATÁSUNKRÓL

Az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpontjában, valamint a Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia és Társadalompolitika Intézetében működő Kapcsolatháló- és Oktatáskutató Központ (MTA TK „Lendület” RECENS) dr. Takács Károly és dr. Bartus Tamás vezetésével 2010 őszén egy négy éven át tartó országos felmérést indított „Egymásba gabalyodva: Kamaszok kapcsolati dinamikája a státuszverseny, a teljesítménytaktikázás, a kirekesztés és az integráció tükrében” címmel. A kutatás négy adatfelvételi időpontban zajlik, kettő az első évben, majd az első évet követő években egy-egy lekérdezésre kerül sor. A kutatást K 81336-os témaszámon az Országos Tudományos Alapprogram (OTKA) finanszírozza.

(http://www.otka.hu/index.php?akt_menu=4137#tars2009_2).

A Kutatóközpont célja, hogy olyan Magyarországon jelenleg egyedülálló adatbázist hozzon létre, amely egyszerre tartalmazza teljes középiskolai osztályok sok szempontú kapcsolathálózatát és a diákok számos egyéni (szocio-ökonómiai, szociológiai, pszichológiai) jellemzőjét. A kutatás több egymással összefüggő téma köré csoportosul, fontos szerepet kap benne az integráció/szegregáció kérdésköre, a negatív kapcsolatok és a kirekesztés, a csoportbeli státusz, illetve az iskolai teljesítmény problémája is.

ADATVÉDELMI PROCEDÚRA

A kutatás során a következőképpen biztosítjuk a megkérdezettek személyes adatainak védelmét:

- I. A mintába került tanulókat (osztályokat) és osztályfőnököket az iskolaigazgatók jóváhagyásával az adatkezelési szabályok tekintetében is kiképzett kérdezőbiztosok keresik fel az intézményi telephelyeken.
- II. A kérdezőbiztosok az iskola segítségével tájékoztató levelet juttatnak el a mintába került osztályba járó tanulók szüleihez (törvényes képviselőjéhez), melyben tájékoztatják a szülőket arról, hogy kinek a megbízásából, milyen intézmény gyűjti az adatokat, mi a kutatás célja, és hogy mire, milyen módon fogják felhasználni az adatokat, valamint beleegyezésüket kéri a tanuló kutatásban való részvételéhez.
- III. A kérdezőbiztosok a megkérdezetteket tájékoztatják arról, hogy kinek a megbízásából, milyen intézmény gyűjti az adatokat, mi a kutatás célja, és hogy mire, milyen módon fogják felhasználni az adatokat.

- IV. A mintába került személyek számára a válaszadás önkéntességét biztosítjuk. Minden mintába került személynek lehetősége van az együttműködés teljes vagy – egyes konkrét kérdések megválaszolásának visszautasítására révén – a részleges elutasítására.
- V. A kérdőív kitöltése során a kérdezőbiztosok minden tanulónak kiosztanak egy négyjegyű egyéni azonosító számot, amely tartalmazza az iskola kódját, az osztály kódját és a tanuló kódját. Az így képzett azonosító az adatvédelmi előírások figyelembe vétele mellett biztosítja az osztályfőnöki adatlapok és a diák kérdőívek összekapcsolásának lehetőségét. Biztosítja továbbá a különböző időpontokban felvett adatok összekapcsolásának lehetőségét.
- VI. Az egyéni azonosítók megőrzése a kutatás longitudinális jellegéből igen fontos szempont. Az azonosítók azonban mindenkor az adatbázistól jól elkülönített szerveren kerülnek tárolásra, így azok egyedi jellegük, sajátos információtartalmuk és tárolási módjuk miatt a kutatásban résztvevő munkatársak számára semmilyen módon nem adnak lehetőséget a kért személyek visszaazonosítására.
- VII. A tanulók által kitöltött kérdőívet a kitöltést követően a megkérdezettek egy borítékba rakják, amelyet a lekérdezés végeztével azonnal lezárunk. Ezért annak tartalmát az adatfelvételben résztvevő munkatársak nem ismerhetik meg. A borítékok csak az adatok rögzítésével megbízott cégnél kerülnek felbontásra, ahol az adatok feldolgozásában közreműködő további munkatársak (kódolók, adatrögzítők) nem ismerik a kitöltő személyét és elérhetőségét.
- VIII. A felvett kérdőívek névtelenek, és semmi olyan információt nem tartalmaznak, amellyel azonosítani lehet a megkérdezetteket.
- IX. A megkérdezett személyek válaszait tartalmazó adatbázis nem tartalmaz semmilyen olyan információt, amelyek a megkérdezett személyekkel egyedileg összekapcsolhatóak lennének.

A fentiekben túlmenően a **Kapcsolatháló- és Oktatókutató Központ vállalja**, hogy a kutatás folyamán birtokába került információk/adatok kezelése során a vonatkozó adatvédelemmel kapcsolatos adatkezelési szabályokat a munkatársakra vonatkozóan, és az elektronikusan rögzített adatállomány kezelése során betartja. A megkérdezettek személyes adatait az adatvédelmi törvény (2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról 12. §) rendelkezéseinek megfelelően kezeli és tárolja. A felmérés adatait tartalmazó adatbázis a diákok neveit nem, csak egyedi azonosítóikat tartalmazza. A neveket tartalmazó adatbázist véglegesen töröljük, amint rendelkezésünkre áll a mind a négy adatfelvételi hullám adatait, és a kompetenciamérések mérési azonosítóit tartalmazó adatbázis. A számítógépes feldolgozás során az egyének azonosítására vonatkozó információkat nem tárolunk, s a kutatási összefoglalók, illetve tudományos publikációk csak összesített adatokat tartalmaznak.

Természetesen minden további szükséges intézkedést örömmel megteszünk, amelyet Önök szükségesnek látnak az adatok védelmének érdekében.

Budapest, 2013. április 17.

DR. TAKÁCS KÁROLY
MTA TK „Lendület” RECENS kutatócsoport
1014 Budapest, Országház u. 30.
Telefon: +36-1-224-6700/329
e-mail: karoly.takacs@tk.mta.hu
<http://web.uni-corvinus.hu/~tkaroly>